

Готуємось до майбутнього з екстремальною спекою

Глобальні температури зростають тривожно високими темпами, тож у нас немає іншого вибору, окрім як адаптуватися до світу, що потеплішав.

Жителі Азії з нетерпінням чекають закінчення сезону екстремальної спеки, який зараз, схоже, добігає кінця. У моїй країні – на Філіппінах – перший цього року тайфун трапився наприкінці травня, що допомогло знизити температуру, яка досягла майже 50° С. Протягом попередніх місяців рекордна спека призвела до закриття шкіл, сплеску звернень до швидкої допомоги, а також до зниження продуктивності та повернення до віддаленої роботи.

Хоча вплив екстремальної спеки на здоров'я населення та економіку важко виміряти, вражає швидкість, з якою все це забувається. Це схоже на цикл «паніка/забуття», який зазвичай спостерігається після пандемій: суспільства забувають уроки минулих медичних криз і виявляються невідготовленими, коли починаються наступні.

Нам потрібно покращувати готовність до пандемій, і точно так само нам потрібно пом'якшувати ризики для здоров'я, які створює небезпечна для життя підвищена температура. Очікується, що на тлі прискорення зміни клімату періоди екстремальної спеки стануть інтенсивнішими та частішими, особливо в Азії. Щоб вижити в цій «новій нормальності», ми не зможемо використовувати неадекватні медичні рекомендації, наприклад, пити більше води та перебувати в кондиціонованих приміщеннях, начебто більшість світового населення має доступ до кондиціонерів і питної води. І неприйнятно радити жінкам відмовлятися від спідньої білизни в періоди екстремальної спеки, як нещодавно запропонував колишній міністр охорони здоров'я Філіппін.

Влада повинна зайняти більш активну позицію і прискорити роботу з

Ні, влада має зайняти активнішу позицію і прискорити роботу з формування стійкості до спеки. До того моменту, коли вдарить нова рекордна хвиля спеки, всі

формування стійкості до спеки

країни повинні будуть мати національний план реагування, а також підготувати заходи адаптації до спеки на місцевому рівні. Ба більше, всі аспекти державного управління мають тепер розглядатися крізь призму кліматичної стійкості. Крім охорони здоров'я, основними пріоритетами мають стати житло, транспорт і водопостачання – що відповідає програмі «Цілі сталого розвитку».

Почати слід із житла. Багато хто з найбільш вразливих людей в Азії живе у погано провітрюваному державному житлі або в перенаселених нетрях. Згідно з оцінками, у світі близько 1,6 млрд людей страждають від неадекватних житлових умов. Зважаючи на те, що в таких опитуваннях зазвичай не враховується фактор вентиляції, ця цифра може бути занижена. Існують більш реальні способи кліматичної адаптації, ніж поради бідняками жити в кондиціонованих приміщеннях. Кондиціонери не тільки дорого коштують, а й споживають величезну кількість електроенергії. За оцінками дослідників, на кондиціонування припадає 3,9% глобальних викидів парникових газів. Замість збільшення обсягів спалюваного викопного палива з метою задовольнити підвищений попит на електроенергію влада має переосмислити підходи до міського розвитку, щоб захистити і планету, і здоров'я населення. Наприклад, низка країн в Азії, включно з Індонезією та Сінгапуром, почали використовувати недорогу фарбу для «охолодження дахів», яка дає змогу знизити температуру всередині приміщень без кондиціонерів.

Хоча гідратація організму необхідна для захисту від екстремальної спеки, майже третина світового населення не має доступу до чистої питної води

Транспорт – ще один сектор, чутливий до спеки. Чи то поїздки в переповнених автобусах, чи то очікування поїзда на виснажливо спекотній платформі – у країнах із низькими та середніми доходами пасажери часто піддаються впливу екстремальної температури. Інвестиції в стійкі транспортні системи, що забезпечують комфорт у періоди спеки, мають величезне значення для досягнення життєво важливих кліматичних і медичних цілей.

Для формування стійкості до спеки уряди повинні також боротися з

глобальною водною кризою. Хоча гідратація організму необхідна для захисту від екстремальної спеки, майже третина світового населення не має доступу до чистої питної води. Одноразові пластикові пляшки з водою – це не рішення. Подібно до кондиціонування, це дорогий і вуглецевоемний підхід, що забруднює природу.

Програми підготовки до періодів спеки мають фокусувати увагу на найуразливіших групах населення, включно з фермерами, рибалками, працівниками будівництва і заводів, літніми людьми, а також хворими. Слід також враховувати ув'язнених, затриманих мігрантів і психічних хворих – усі вони часто перебувають в екстремально спекотних, скупчених приміщеннях.

Подібно до протоколів реагування на випадок шторму або пандемії, готовність до екстремальної спеки має стати частиною політики охорони здоров'я. З цією метою слід оновити системи нагляду за хворобами в азіатських країнах – так, щоб ураховувалися захворювання, пов'язані зі спекою. Це слід зробити до початку нового періоду рекордної спеки в регіоні. Крім того, важливо підтримувати адекватні запаси медичної продукції, починаючи з базових товарів (наприклад, внутрішньовенні розчини) і закінчуючи охолоджувальними жилетами. Інформацію про потенційні наслідки екстремальної спеки слід включити до програм навчання та підготовки лікарів швидкої допомоги, місцевих медпрацівників, фахівців з надання первинної допомоги. Саме вони зазвичай першими контактують із неможливими пацієнтами. На жаль, клінічні дії в разі захворювань, пов'язаних зі спекою (наприклад, тепловий удар), згадувалися лише побіжно, коли я був студентом-медиком.

*Прискорення процесу
декарбонізації дало б нам
змогу знизити частоту
та інтенсивність
екстремальних періодів
спеки*

Нарешті, вчені повинні зосередити увагу не тільки на епідеміології спеки, а й на ефективності наших норм і вжитих заходів. Наприклад, Національний університет Сінгапуру 2023 року відкрив спеціальний центр, що вивчає стійкість до спеки. Мій інститут доповнить цю роботу новою ініціативою планетарного здоров'я, яка допоможе системам охорони здоров'я і населенню країн Азії підвищити кліматичну стійкість.

Глобальні температури зростають тривожно високими темпами, тож у нас немає іншого вибору, окрім як адаптуватися до світу, що потеплішав. Водночас прискорення процесу декарбонізації дало б

нам змогу знизити частоту та інтенсивність екстремальних періодів спеки. Вимагаючи від урядів і корпорацій, щоб вони перестали спалювати викопне паливо, ми зможемо сформувати справжню жаростійкість і поліпшити планетарне здоров'я.

(c) Project Syndicate 2024

Ренцо Р. Гуінто

Ренцо Р. Гуінто (Renzo R. Guinto) – доцент кафедри глобального і планетарного здоров'я в Медичній школі Дьюка-НУС у Сінгапурі.